

Кәсіптік стандарт: «Магистральдық құбырларды пайдалану»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: КС «Кәсіптік біліктілік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 5-тармағына сәйкес әзірленді және ұзақ қашықтыққа сұйықтарды немесе газдарды тасымалдауға арналған құбырларға техникалық қызмет көрсету және пайдалану саласында жұмыс істейтін мамандардың құзыреттеріне қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт қолданыстағы кодтар мен стандарттарға сәйкес электр жеткізу құбырларын бақылау, техникалық қызмет көрсету, диагностикалау және жөндеу және олардың қауіпсіз және тиімді жұмысын қамтамасыз ету үшін қажетті білім мен дағдыларды анықтайды.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Білім – кәсіби тапсырма шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерттелген және игерілген ақпарат;

2) Бөлімше – мұнай құбыры басқармасы; өндірістік қызмет көрсету базасы; бас мұнай айдау станциясы; мұнай айдау станциясы; авариялық-қалпына келтіру тірек пункті; авариялық-қалпына келтіру пункті; өндірістік-құрылымдық бөлімшенің зертханасы және мұнайды тасымалдауды және магистральдық құбырды қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету үшін қажетті өндірістік бөлімшенің құрамында құрылған басқа да қызметтер;

3) Дағды – кәсіби тапсырманы толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен дағдыларды қолдану мүмкіндігі;

4) Жөндеу – магистральдық құбырдың желілік бөлігінің және (немесе) оның объектілерінің толық немесе ішінара пайдалану ресурсының жарамдылығын немесе жұмысқа қабілеттілігін қалпына келтіру жөніндегі іс-шаралар (операциялар) кешені;

5) Магистральдық құбыр – өнімді қауіпсіз тасымалдауды қамтамасыз ететін желілік бөліктен және объектілерден тұратын, техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттар талаптарына сәйкес келетін бірыңғай өндірістік-технологиялық кешен;

6) Магистральдық құбырды пайдалану – магистральдық құбырдың үздіксіз, тиісінше және тиімді жұмыс істеуі үшін қажет, оның ішінде техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді, техникалық диагностикалауды және жедел-диспетчерлік басқаруды қамтитын қызмет;

7) Магистральдық құбырдың желілік бөлігі – өнімді тікелей тасымалдау жүзеге асырылатын жерасты, суасты, жербеті, жерүсті құбырлары;

8) Машық – кәсіби міндет шеңберінде жеке бірлік іс-әрекеттерді физикалық және (немесе) ақыл-оймен орындау қабілеті;

9) Мұнай айдау станциясы – магистральдық мұнай құбыры арқылы мұнайды қабылдауды, жинақтауды, сондай-ақ айдауды қамтамасыз етуге арналған құрылыстар кешені мен жабдықтар. МАС негізгі элементтері сорғы агрегаттары, резервуарлар, жеткізуші және таратушы құбырлар жүйелері, есептеу тораптары, тазалау құрылғылары мен диагностиканың ағынды құралдарын қабылдау және іске қосу құрылғылары, сондай-ақ майлау, желдету, жылыту, энергиямен жабдықтау, сумен жабдықтау, автоматика, телемеханика және т. б. жүйелері болып табылады;

10) Мұнайды айдау – мұнайды сорғы қондырғыларының көмегімен мұнай құбыры арқылы тасымалдау процесі;

11) Өнім – тасымалдауға дайындалған және тиісті өнім түрі бойынша техникалық регламенттерге сәйкес келетін, тұрақты (тұрақты емес) газ конденсатын, табиғи газды, ілеспе газды, басқа да сұйық және газ тәріздес көмірсутектерді, мұнай өнімдерін қоса алғандағы мұнай;

12) Өнімді тасымалдау – өнімді жөнелтушіден қабылдау пунктінен бастап алушыға тапсыру пунктіне дейін оны магистральдық құбыр бойынша қабылдау, тапсыру, айдау, өнімді басқа да магистральдық құбырларға қотару, құю, беру, басқа көлік түріне ауыстырып тиеу, сақтау, араластыру процесі;

13) Салалық біліктілік шеңбері – орындалатын жұмыстардың күрделілігіне және салада пайдаланылатын білімдердің, іскерліктер мен құзыреттердің сипатына қарай Қазақстан Республикасының Ұлттық сабақ сыныптаушы, ұлттық біліктілік шеңбері негізінде әзірленеді және деңгейлер бойынша маманның біліктілігіне қойылатын талаптарды жікттейтін құжат;

14) Техникалық диагностикалау – магистральдық құбырдың техникалық жай-күйін айқындауға арналған жұмыстар мен ұйымдастыру-техникалық іс-шаралар кешені;

15) Техникалық қызмет көрсету – магистральдық мұнай құбыры объектілерінің техникалық жай-күйін бақылау, тазалау, майлау, реттеу және жұмысқа қабілеттілігін және жарамдылығын қолдау бойынша басқа да операциялар.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

- 1) СБШ – салалық біліктілік шеңбері
- 2) АҚП – авариялық-қалпына келтіру пункті
- 3) ЖПУ – желілік-пайдалану учаскесі
- 4) ТАҚП – тірек апаттық-қалпына келтіру пункті
- 5) АЖЖ – апаттарды жою жоспары
- 6) АҚЖ – апатқа қарсы жаттығулар

- 7) ТДҚ – тазарту және диагностика құралдары
- 8) МАС – мұнай айдау станциясы
- 9) МҚЖБ – магистральдық құбырдың желілік бөлігі
- 10) БТБА – бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы
- 11) КС – кәсіби стандарт

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Магистральдық құбырларды пайдалану
5. Кәсіптік стандарттың коды: H49500101
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
 Н Көлік және қоймалау
 49 Құрлық және құбырмен жүретін көліктің қызметі
 49.5 Құбыр көлігінің қызметі
 49.50 Құбыр көлігінің қызметі
 49.50.0 Құбыр көлігінің қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Сұйық немесе газ тәріздес энергия тасымалдаушыларын айтарлықтай қашықтыққа тасымалдауға арналған құбыр көлігі жүйелеріне техникалық қызмет көрсету және басқарумен байланысты процестерді қамтиды. Сенімді энергиямен қамтамасыз етуде және энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етуде шешуші рөл атқаратын электр жеткізу құбырларын жоспарлауды, бақылауды, диагностикалауды, жөндеуді және қауіпсіздігін қамтиды.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Мұнай (газ) айдау станциясының инженері - 6 СБШ-нің деңгейі
- 4) Диагностика жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі
- 6) Желілік бөлік жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі
- 7) 3.1. Желілік құбыр жүргізуші - 3 СБШ-нің деңгейі
- 8) Технологиялық қондырғылардың операторы - 4 СБШ-нің деңгейі
- 9) Теміржол эстакадасын пайдалану жөніндегі инженер (мұнай және мұнай өнімдері) - 6 СБШ-нің деңгейі
- 10) Магистральдық құбыр желілерін пайдалану жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі
- 11) 3.2. Желілік құбыр жүргізуші - 3 СБШ-нің деңгейі
- 12) 3.3. Желілік құбыр жүргізуші - 3 СБШ-нің деңгейі
- 13) Техникалық диагностика жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі
- 14) Мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі техник - 4 СБШ-нің деңгейі
- 15) Желілік қараушы - 2 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Мұнай (газ) айдау станциясының инженері»:			
Топтың коды:	2147-4		
Қызмет атауының коды:	2147-4-002		
Кәсіптің атауы:	Мұнай (газ) айдау станциясының инженері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БТБА немесе БА-мен байланыс жоқ		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Инженерия және инженерлік ic	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кәсіби салада кемінде 1 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2147-4-011 - Мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі инженер		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Магистральдық құбырдың мұнай айдау станцияларын пайдалануды ұйымдастыру-техникалық сүйемелдеу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Мұнай айдау станцияларын пайдалану бойынша бөлімшелердің өндірістік көрсеткіштерді орындауын бақылау</p> <p>2. Мұнай айдау станцияларының жабдықтарына техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді, диагностикалық тексеруді ұйымдастыру- техникалық қамтамасыз ету</p> <p>3. Ысыраптарды азайту және тапсырылатын мұнай сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Мұнай айдау станцияларын пайдалану бойынша бөлімшелердің өндірістік көрсеткіштерді орындауын бақылау	Дағды 1: МАС жабдығын пайдалану регламенттерінің сақталуын тексеру	Машықтар:
		<p>1. Пайдаланылатын МАС жабдығының техникалық жай-күйін бағалау</p> <p>2. Персонал орындаған жұмыстардың сапасын бағалау</p>
		Білімдер:
		<p>1. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі, «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі, «Азаматтық қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, «Магистральдық құбыр туралы» Қазақстан Республикасының Заңы</p> <p>2. Мұнайды дайындау мен тасымалдауды ұйымдастыру және технологиясы</p> <p>3. МАС жабдығын пайдалану бойынша регламенттер мен нұсқаулықтар</p> <p>4. Магистральдық құбырларды пайдалану ережесі</p> <p>5. Нормативтік құқықтық актілер және МАС бойынша анықтамалық материалдар</p> <p>6. Қауіпті өндірістік объектілерде жөндеу жұмыстарын орындауға персоналды жіберу және жұмыстарды ұйымдастыру тәртібі</p> <p>7. Дайын өнімге қойылатын техникалық талаптар, мұнай мен газдың физикалық-химиялық қасиеттері</p> <p>8. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері</p> <p>9. Еңбек заңнамасының негіздері</p> <p>10. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау қағидалары, ішкі еңбек тәртібінің қағидалары</p>
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Дағды 2: Бекітілген жабдықтың, МАС қондырғылары мен жүйелерінің есебін жүргізу	Машықтар:	
<p>1. Зауыт деректері бойынша жабдықтарға (немесе формулярларға) паспорттар жасау</p> <p>2. Актілер, ақаулы ведомостар және жабдықтар бойынша қорытындылар жасау</p> <p>3. Мамандандырылған бағдарламалық өнімдермен жұмыс істеу</p>		
Білімдер:		
<p>1. Пайдаланылатын жабдықтың техникалық ерекшеліктері</p> <p>2. Негізгі бақылау-өлшеу аспаптарының, оның ішінде жауапкершілік аймағына кіретін қауіпсіздік аспаптарының жұмыс істеу принципі</p>		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	

	<p>Дағды 3: МАС жабдығының, қондырғылары мен жүйелерінің оңтайлы жұмыс режимін қамтамасыз ету жөніндегі жұмыстарды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МАС жабдықтарына тексеру жүргізу 2. Жабдықтың жұмыс режимін оңтайландыру бойынша ұсыныстарды қалыптастыру 3. Жабдықтың жұмыс режимін талдау 4. МАС жабдығының істен шығу себептерін және технологиялық үдерістің бұзылуын талдау
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МАС жабдығы жұмысының нормативтік және шекті параметрлері 2. Жабдықты пайдалану жөніндегі Нұсқаулық
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Мұнай айдау станцияларының жабдықтарына техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді, диагностикалық тексеруді ұйымдастыру- техникалық қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: МАС объектілерін пайдалану процесін қамтамасыз ету бойынша ұйымдастыру- өкімдік құжаттарды қалыптастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МАС объектілерін пайдалану бойынша жергілікті нормативтік-техникалық құжаттаманы әзірлеуге және өзектілендіруге өтінім беру 2. Жұмыс жоспарларын, кестелерді, бағдарламаларды, ақау ведомостарын, жөндеу, МАС жабдықтарын, қондырғылары мен жүйелерін диагностикалық тексеру жоспарларын әзірлеу
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МАС технологиялық схемасы 2. Есеп беруді қалыптастыру құрылымы мен әдістері 3. Іс жүргізу және үдерістерді құжаттау
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: МАС жабдықтарын, қондырғылары мен жүйелеріне техникалық қызмет көрсету, куәландыру, диагностикалық тексеру жүргізуді бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықтарды жөндеуге (жөндеуден), диагностикалық тексеруге, сынауға тапсыру (қабылдау) үшін құжаттаманы қалыптастыру 2. Жабдықтар мен қондырғыларды куәландыруға және диагностикалық тексеруге техникалық тапсырма құрастыру
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықтарды, қондырғылар мен жүйелерді жөндеу, техникалық қызмет көрсетуді орындау түрлері, әдістері мен технологиясы 2. Магистральдық құбырдың жабдықтары мен құрылыстарын қорғау мен бұғаттауды орнату карталары жауапкершілік аймағына кіретін МАС жабдықтары мен құрылыстарын қорғау мен бұғаттауды орнату карталары 3. Жабдықтар мен қондырғыларды куәландыру және диагностикалық тексеру жүргізу ережесі
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 3: Көктемгі су тасқыны кезеңіне, көктемгі-жазғы өрт қауіпті, найзағай және күзгі-қысқы кезеңдерге жауапкершілік аймағына кіретін МАС объектілерінің дайындығын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көктемгі су тасқыны кезеңіне, көктемгі-жазғы өрт қауіпті, найзағайлы және күзгі-қысқы кезеңге МАС объектілерін дайындау жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу 2. Объектілерді дайындау кезінде МАС қосалқы қызметтері үшін жұмыс басымдықтарын анықтау

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жауапкершілік аймағына кіретін МАС объектілерін көктемгі су тасқыны кезеңіне, көктемгі-жазғы өрт қауіпті, найзағай және күзгі- қысқы кезеңге дайындау тәртібі 2. Жыл ішінде МАС өндірісінде пайда болатын табиғи және технологиялық қауіптер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 3: Ысыраптарды азайту және тапсырылатын мұнай сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу	Дағды 1: МАС жабдығының қызмет ету мерзімін ұзарту және технологиялық процестерді оңтайландыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. МАС жабдығын пайдалану саласында озық тәжірибені қолдану 2. Өз құзыреті шеңберінде қазіргі заманғы энергия үнемдеуші технологияларды қолдану 3. Өндірістік қуаттарды неғұрлым тиімді пайдалануды ескере отырып, жабдықты жүктеудің күнтізбелік кестелерін есептеу 4. Өндірістік резервтерді анықтау және оларды пайдалану жөнінде ұсыныстар әзірлеу 5. Пайдаланылатын жабдықтың сенімділігін арттыру бойынша ұсыныстарды қалыптастыру
	Білімдер:	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. МАС жабдығын пайдалануға қойылатын талаптарды белгілейтін салалық стандарттар, техникалық регламенттер, нұсқаулықтар 2. МАС жабдықтарының жұмысындағы энергия үнемдеу технологиялары 3. МАС жабдықтарын пайдалану тиімділігін анықтау және техникалық есептеулерді жүргізу әдістері 4. Жобаларды басқару 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Жабдықтардың жоғары тозу себептерінің, істен шығуының алдын алу бойынша ұйымдастыру-техникалық жұмыстарын жүргізу	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары тозу себептері, жабдықтың істен шығуы туралы деректер негізінде МАС жабдығының жұмыс тиімділігін талдау және бағалау 2. МАС жабдықтарының істен шығуының, апаттардың, инциденттердің алдын алуға бағытталған іс-шараларды анықтау 3. МАС бойынша айлық өндірістік бағдарламаларды және ауысымдық- тәуліктік тапсырмаларды әзірлеу 4. Жаңа техниканы, рационализаторлық ұсыныстарды енгізуден болатын тәуекелдерді бағалау 5. Қолданыстағы техникалық пайдалану ережелеріне, қауіпсіздік ережелері мен нормаларына және нұсқаулықтарға сәйкес станция ішіндегі Технологиялық құбырларды сенімді, дұрыс және қауіпсіз пайдалануды ұйымдастыру
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. МАС жабдықтарын пайдалану тиімділігін анықтау және техникалық есептеулерді жүргізу әдістері 2. Техникалық құжаттаманы әзірлеу және ресімдеу жөніндегі басшылық құжаттар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Компьютерлік сауаттылық Көшбасшылық қасиеттер Команда мүшесі ретінде тиімді жұмыс істеу Міндеттерді орындаудағы дәлдік Дербестік Тез шешім қабылдай білу Өз жұмысы үшін және команда жұмысы үшін жауапкершілік Кәсіптік біліктілік пен икемділікті өз бетінше дамыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Магистральдық құбыр желілерін пайдалану жөніндегі инженер	
12. Кәсіптің карточкасы «Диагностика жөніндегі инженер»:			
Топтың коды:	2147-4		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Диагностика жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БТБА немесе БА-мен байланыс жоқ		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Инженерия және инженерлік іс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кәсіби салада кемінде 1 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2141-9-004 - Техникалық диагностика жөніндегі инженерлер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	МҚЖБ, МАС, ЖПУ, мұнай құбырының технологиялық жабдығын сенімді және қауіпсіз пайдалануды ұйымдастыру және бақылау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. МҚЖБ, МАС, ЖПУ, мұнай құбырының технологиялық жабдығын сенімді және қауіпсіз пайдалануды ұйымдастыру мен бақылауды қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: МҚЖБ, МАС, ЖПУ, мұнай құбырының технологиялық жабдығын сенімді және қауіпсіз пайдалануды ұйымдастыру мен бақылауды қамтамасыз ету			

<p>Дағды 1: Объектілердің жабдықтары мен құрылыстарына техникалық қызмет көрсетуді, ағымдағы жөндеуді, күрделі жөндеуді және диагностиканы ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МҚЖБ жабдықтары мен құрылыстарына және МАС, ЖПУ технологиялық жабдықтарына техникалық қызмет көрсетуді, ағымдағы және күрделі жөндеуді, диагностиканы ұйымдастыру және олардың жүргізілуін бақылау 2. МҚ бекітілген учаскесінің ішкі қуысын тазалауды ұйымдастыру және бақылау 3. МҚ күзет аймағының жай-күйін және МҚ күзет аймағының күйін қамтамасыз етуді бақылау 4. МҚ сенімділігін қамтамасыз ету жөніндегі ұйымдастырушылық-техникалық іс-шараларды, су тасқыны кезеңінде және күзгі-қысқы кезеңде мұнай құбырларының объектілерін жұмысқа дайындау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу 5. Құбырлар мен материалдардың апаттық қорының бар болуын қамтамасыз ету және бақылау 6. Ұйымдастырушылық-өкімдік құжаттардың (ережелер, нұсқаулықтар, бұйрықтар, өкімдер және т. б.) жобаларын дайындауға қатысу 7. Өндірістік бағдарламаның жобасын, техникалық қайта жарақтандыру бағдарламасын, күрделі құрылыс, күрделі жөндеу жоспарларын және т. б. қалыптастыру үшін МҚ желілік бөлігі, МАС, ЖПУ технологиялық жабдықтары бойынша ұсыныстар енгізу 8. Құбырдың ақауларын аспаптық өлшеу және көзбен шолып тексеру жұмыстарына қатысу 9. Жұмыс жүргізілетін орындарда жөндеу әдістерін және жөндеу құрылымын анықтау 10. Қызметкерлердің еңбек заңнамасының талаптарын, стандарттар мен басқа да нормативтік құжаттардың ережелері мен нормаларын және ҚР заңдарын, өнеркәсіптік, өрт қауіпсіздігі, гигиена және өнеркәсіптік санитария және қоршаған орта, жол қозғалысы қауіпсіздігі талаптарын сақтауын ұйымдастыру және бақылау.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық құбырларды пайдалану, ақаулы учаскелерді жөндеу және МҚ диагностикасы, станция ішіндегі технологиялық құбырлар бойынша нормативтік және техникалық құжаттама 2. Жабдықты пайдалану жөніндегі регламенттер мен нұсқаулықтар 3. Жабдықтың нормативтік және шекті параметрлері 4. МҚЖБ, МАС, ЖПУ, мұнай құбырының технологиялық жабдықтарын пайдалану және жөндеу жөніндегі талаптар 5. Магистральдық мұнай құбырларын пайдаланудың технологиялық регламенті.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>

<p>Дағды 2: Техникалық құжаттаманы өзірлеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық тексерудің нәтижелері бойынша берілген қорытынды есептерді өңдеу 2. ТДҚ өткізу кестелерінің орындалуын бақылау 3. Тиісті қағидаларда көзделген диагностика жөніндегі техникалық құжаттаманың дұрыс жүргізілуін қамтамасыз ету 4. Құбыршілік диагностиканың нәтижесінде анықталған бірінші кезектегі жөндеу ақауларын жою кестесін жасау 5. Құбыр денесінің ақауларын жою туралы есеп беру 6. Құбыр ақауларын жөндеу және оқшаулау актілерінің, қосымша дефектоскопиялық бақылау қорытындыларының, сенімділік тобының дефектоскопистерінің ультрадыбыстық бақылауының дұрыстығы мен уақтылы ресімделуін бақылау 7. Тауарлық-материалдық құндылықтарды жеткізуге арналған жылдық өтінімдерді өзірлеу (ақауларды жөндеуге немесе желілік бөліктің құбырларын және технологиялық құбырларды ауыстыруға материалдар мен жабдыққа деген қажеттілік) 8. Ақау тізімдемелерін, негіздемелерді жасау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық құбырларды өндіру кезінде және пайдалану барысында шығу тегі тұрғысынан металлургиялық, технологиялық, эксплуатациялық ақаулардың туындауы 2. Магистральдық құбырлардың дәнекерленген қосылыстарының сапасын бұзбайтын бақылау әдістері (ультрадыбыстық бақылау, радиографиялық бақылау, сандық детекторларды қолдана отырып, рентген және гаммаграфиялық бақылау әдістері)
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 3: Объектілердегі авариялар мен зақымдарды жою</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АЖЖ өзірлеуге және түзетуге қатысу 2. Магистральдық мұнай құбырларындағы апаттар мен зақымдарды жоюды ұйымдастыру және оған қатысу 3. АЖЖ бойынша АҚЖ және оқу-жаттығулар өткізуді ұйымдастыру 4. АҚЖ жоспар-кестесін өзірлеу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі, «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі, «Азаматтық қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, «Магистральдық құбыр туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2. Апаттарды жою жоспары 3. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Жұмыстарды жоспарлау және ұйымдастыру Қызметкерлермен жұмыс істей білу Шешімдерді уақтылы қабылдау және іске асыру Міндеттердің орындалуын қамтамасыз ету Талдау және болжау</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Техникалық диагностика жөніндегі инженер	
14. Кәсіптің карточкасы «Желілік бөлік жөніндегі инженер»:			
Топтың коды:	2432-0		
Қызмет атауының коды:	2432-0-001		
Кәсіптің атауы:	Желілік бөлік жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БТБА немесе БА-мен байланыс жоқ		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Инженерия және инженерлік іс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кәсіби салада кемінде 1 жыл.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2147-4-011 - Мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Магистральдық құбырдың желілік бөлігінің үздіксіз және техникалық дұрыс пайдаланылуын және сенімді жұмыс істеуін, сондай-ақ оларды пайдалану мен оларға қызмет көрсетуді жақсарту жөніндегі шараларды қамтамасыз етеді, бекітілген техникалық қызмет көрсету және жөндеу жоспарларының орындалуын бақылайды.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Магистральдық құбырдың желілік бөлігінің сенімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Магистральдық құбырдың желілік бөлігінің сенімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету			

<p>Дағды 1: Техникалық құжаттаманы өзірлеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МҚЖБ күзгі-қысқы, су тасқыны кезеңдерінде МҚ жұмысының сенімділігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды өзірлеу 2. МҚ-ға бөгде ұйымдарды қосуға арналған техникалық талаптарды өзірлеу 3. МҚ қиып өтуіне және МҚ-мен бір техникалық дәлізде коммуникациялардың өтуіне арналған техникалық талаптарды өзірлеу 3. МҚ ақауларын, МҚ оқшауындағы ақауларды және бекіту арматурасын жөндеу жөніндегі жұмыстарды жүргізу жобаларын өзірлеу және ресімдеу 4. МҚ инциденттер мен істен шығуларды тергеу актілерін жасау 5. Тиісті қағидаларда көзделген АҚП (АҚП) жабдықтары мен қондырғыларына техникалық құжаттаманың дұрыс жүргізілуін қамтамасыз ету 6. Техникалық қызмет көрсету мен жөндеудің, МҚЖБ жабдықтары мен құрылыстарының (бекіту-реттеу арматурасы, ТДҚ қабылдау және іске қосу камераларын, су асты өткелдерін қоса алғанда) жоспар-кестелерінің уақтылы орындалуын өзірлеу және бақылау 7. Дәнекерлеу-монтаждау жұмыстарын орындау үшін жабдықтар мен материалдарға арналған жылдық өтінімдер жасау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық құбырдың желілік бөлігінің технологиялық сызбасы 2. Магистральдық құбырларды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету және техникалық қызмет көрсету 3. Жабдықты пайдалану жөніндегі регламенттер мен нұсқаулықтар 4. Жабдықтың нормативтік және шекті параметрлері 5. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 2: Магистральдық құбырдың желілік бөлігіне қызмет көрсету жөніндегі жұмыстардың процестерін қолдау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Су және табиғи кедергілер арқылы МҚ өткелдерін тексеру бойынша жұмыстарды бақылау 2. МҚЖБ жабдықтары мен құрылыстарын монтаждау, сынау және баптау жөніндегі жұмыстардың дұрыс жүргізілуін бақылау 3. МҚ күзет аймағының жай-күйін бақылау 4. МҚЖБ-ның жарамды жай-күйін бақылау және сенімді, дұрыс және қауіпсіз пайдалануды ұйымдастыру (бекіту-реттеу арматурасын, ТДҚ қабылдау және іске қосу камераларын, су асты өткелдерін қоса алғанда) 5. МТ жұмысының сенімділігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралардың белгіленген мерзімдерде, МҚЖБ-да күзгі-қысқы, су тасқыны кезеңдерінде орындалуын бақылау 6. МҚЖБ техникалық күйін, жабдықтың жөнделуін немесе ауыстырылуын талдау 7. Мұнай құбырының ішкі қуысын тазарту жұмыстарын ұйымдастыру.

		Білімдер: 1. Магистральдық құбырдың желілік бөлігінің жабдықтарын пайдалану және жөндеу жөніндегі талаптар 2. Мұнай мен газдың, мұнай-газ қоспаларының физикалық-химиялық қасиеттері, жер пен топырақтың сипаттамалары 3. Магистральдық құбыр жабдығының техникалық сипаттамалары 4. Магистральдық құбырларды пайдаланудың технологиялық регламенті
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 3: Магистральдық құбырдың желілік бөлігіне қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды орындау кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау саласындағы ережелер мен нұсқаулықтарды сақтауын қамтамасыз ету 2. Апатқа қарсы жаттығулар, МҚ әуеден патрульдеуді өткізу. 3. Магистральдық құбырдағы инциденттер мен істен шығулардың алдын алу бойынша ұсыныстарды талдау және әзірлеу 4. ММҚ ЖБ жабдықтары мен құрылыстарына арналған тор жоспар-кестесін әзірлеу.
		Білімдер: 1. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт, экологиялық қауіпсіздік талаптары 2. Электр қондырғыларын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік ережелері 3. Магистральдық құбырларды техникалық пайдалану қағидалары 4. Магистральдық құбырлардағы апаттар мен зақымдарды жою қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	ақпаратты жүйелеу Міндеттердің орындалуын ұйымдастыру және қамтамасыз ету қабылданатын шешімдердің салдарын талдау және болжау күрделі құжаттармен жұмыс істеу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Магистральдық құбыр желілерін пайдалану жөніндегі инженер
15. Кәсіптің карточкасы «3.1. Желілік құбыр жүргізуші»:		
Топтың коды:	7126-2	
Қызмет атауының коды:	7126-2-002	
Кәсіптің атауы:	3.1. Желілік құбыр жүргізуші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1.	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	34-шығарылым. «Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (34-шығарылым) бекіту туралы» 2020 жылғы 24 желтоқсандағы № 533 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 25 желтоқсанда № 21909 болып тіркелді. § 9 Желілік құбыр жүргізуші (2) разрядты		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Электромеханикалық жабдықтарға техникалық қызмет көрсету, жөндеу және пайдалану (түрлері және салалары бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қажет емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-2-001 - Құбыр жүргізуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құбырлардың жабдықтары мен құрылыстарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбыржолда қосалқы жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құбыржолда қосалқы жұмыстарды орындау	Дағды 1: Құбырды жөндеуге дайындау	Машықтар:	
		2-разряд: 1. Құбырлардың траншеяларын ашу, дәнекерлеу, үрлеу және сынау кезінде, бекіту арматурасын, су жинағыштарды және құбырдағы басқа да құрылғылар мен құрылыстарды жөндеу кезінде жұмыстарды орындау 2. Газдалған құдықтар мен қазаншұңқырларда жұмыс істейтіндерді "сақтандыру" 3. Құбырларды тоттан және ақаулы жабындылардан тазарту арқылы ескі оқшаулауды алып тастау 4. Суды дренаждау жүргізу	
		Білімдер:	
		2-разряд: 1. Магистральдық құбырлар мен оның құрылыстарын техникалық пайдалану қағидалары мен мақсаттары 2. Байланыс және сигнал беру құралдары мен магистральдық бекіту арматурасын пайдалану тәртібі 3. Бөлінген белдеуді және күзет аймағын қадағалау қағидалары 4. Жер жұмыстарын орындау тәртібі 5. Көтеру-такелаж айлабұйымдарының құрылғысы 6. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, ережелері еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды		
	Дағды 2: Құбырдағы қосалқы жұмыстар	Машықтар:	
		2-разряд: 1. Траншеялар мен шұңқырларды жабу 2. Аумақты және үй-жайларды тазарту және ретке келтіру 3. Апат, қалпына келтіру жұмыстары орындарын қоршау	

		Білімдер:	
		2-разряд: 1. Бекітілген учаскенің технологиялық схемасы 2. Мұнай және мұнай өнімдері құбырларының объектілерін жоспарлы тексерулердің құрамы, тәртібі және орындалу мерзімділігі 3. Қорғау аймақтарына нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары 4. Телефон аппаратын байланыс желісіне қосудың тәсілдерін және байланыс құралдарын пайдалану тәртібін 5. Түсіру-тиеу жұмыстарын орындау тәртібін	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіптілік Зейінді шоғырландыру және бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі техник	
16. Кәсіптің карточкасы «Технологиялық қондырғылардың операторы »:			
Топтың коды:	8187-1		
Қызмет атауының коды:	8187-1-011		
Кәсіптің атауы:	Технологиялық қондырғылардың операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	34-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (34-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 24 желтоқсандағы № 533 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 25 желтоқсанда № 21909 болып тіркелді. § 49-50. Технологиялық қондырғылардың операторы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Мұнай мен газды қайта өңдеу технологиясы	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Химиялық технология және өндіріс (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Машиналар мен жабдықтарды пайдалану және техникалық қызмет көрсету (өнеркәсіп салалары бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Химиялық технология және өндіріс (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Мұнай мен газды қайта өңдеу технологиясы	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	5-разряд үшін: мамандығы бойынша кемінде 1 жыл жұмыс тәжірибесі. 6-разряд үшін: мамандығы бойынша кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесі.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Талап етілмейді		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8187-1-008 - Мұнай-, газ қайта өңдеу қондырғысының операторы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнайды, ілеспе, табиғи газды, газ конденсатын, тақтатастарды қайта өңдеу, автоматтандыру құралдары мен бақылау-өлшеу құралдарын пайдалану, технологиялық қондырғыларды жөндеу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мұнай, мұнай өнімдерін қайта өңдеу қондырғыларында технологиялық жабдықтардың жұмысын бақылау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Мұнай, мұнай өнімдерін қайта өңдеу қондырғыларында технологиялық жабдықтардың жұмысын бақылау	Дағды 1: Технологиялық қондырғы (учаске) жабдығының жұмысын реттеу, алынатын өнімдердің шикізатын, реагенттерді, отынды, электр энергиясын есепке алу	Машықтар:
		<p>5-разряд үшін:</p> <p>1. Мұнай, мұнай өнімдерін, газды, тақтатас пен көмірді өңдеу жөніндегі II санаттағы қондырғыларда жұмыс нұсқаулықтарына сәйкес, оның ішінде таратылған басқару жүйесі (қашықтан) арқылы технологиялық процесті жүргізуді және бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>2. Жоғары Біліктіліктің басшылығымен, оның ішінде бөлінген басқару жүйесі (қашықтықтан) арқылы жүзеге асыру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - технологиялық процесс және I санаттағы қондырғылардағы жекелеген блоктардың жұмысын бақылау (1-қосымша); - қызметінен ауыстырып қосу, жұмыс істеп тұрған жабдықтың резервтік, реттеуге берілген реагенттерді, отынды, буды, суды, электр энергиясын, қызмет көрсететін учаскедегі, шикізатты ұсақтау және ұнтақтау процесін жүргізу жану оттықтағы кептіру пештер (пеш-диірмен), ауысымына сілтілер, дренаждау және су аппараттарының, тиеу-түсіру коксті вагондардан сүрлем-жинағыштарды, тазалау кокс у ленталы конвейерлердің, классификаторлардың, қоректендіргіштердің, темір жолдарда; - камералық және туннельдік пештердің жылыту жүйесін іске қосу/тоқтату, олардың гидравликалық режимін реттеу, таспалы конвейерлерге қызмет көрсету, экрандау, сондай-ақ қондырғыны тұтастай тоқтату/іске қосу. <p>3. Бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштері мен талдау нәтижелері бойынша, сондай-ақ Шикізаттың, өнімнің, реагенттердің, катализаторлардың, отын-энергетикалық ресурстардың шығынын ескере отырып, технологиялық режимнің сақталуын, шикізат пен өндірілетін өнімдердің сапасын бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>4. Берілген режимнен, оның ішінде таратылған басқару жүйесі (қашықтан) арқылы процестің ауытқуларының алдын алу және жою.</p> <p>5. Кезекшілікті қабылдау және тапсыру журналдарын толтыру.</p> <p>6-разряд үшін:</p> <p>1. Жұмыс нұсқаулықтарына сәйкес мұнай, мұнай өнімдерін, газды, тақтатас пен көмірді қайта өңдеу жөніндегі I санаттағы қондырғыларда технологиялық процесті жүргізуді және бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>2. Авариялық жағдай мен инциденттер туындаған кезде технологиялық процестің туындайтын ауытқуларын жоюға басшылық жасауды және бақылауды қамтамасыз ету.</p> <p>3. Технологиялық нұсқаулықтардың талаптарына сәйкес ауысым бойынша Блок персоналына басшылықты жүзеге асыру және бағынысты персоналды жұмыс орындарына орналастыру.</p>

	<p>Білімдер:</p> <p>5-разряд үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологиялық процестер, схемалар және қызмет көрсетілетін қондырғылардың картасы. 2. Қондырғының (учаскенің) технологиялық регламенті. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың, КИПиА, Дабыл беру және қызмет көрсетілетін қондырғыны бұғаттау құрылғысы мен жұмыс принципі. 4. Ішкі еңбек тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария тәртібі, өрт қауіпсіздігінің талаптары. <p>6-разряд үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел және техникалық құжаттаманың мақсаты, ресімдеу, қолдану тәртібі. 2. Мұнай, мұнай өнімдері мен газды өңдеудің технологиялық схемалары, оның ішінде шикізат пен соңғы өнім ағындарының сипаттамасы және олардың өнімділікке әсері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

<p>Дағды 2: Қондырғылардағы технологиялық процестер мен жабдықтардың параметрлерін бақылау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5-разряд үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қашықтықтан басқару жүйелерін де, тікелей орнында да (мысалы, температура, қысым, шикізат, энергия шығыны) қолдана отырып, II санаттағы қондырғылардағы технологиялық процестердің параметрлерін бақылау және реттеу. 2. Қондырғының қауіпсіздігі мен тиімділігін қамтамасыз ететін технологиялық жабдықтар мен жүйелердің жай-күйін бақылауды жүзеге асыру. 3. Бақылау-өлшеу аспаптары мен құрылғыларының жарамдылығы мен жай-күйін бақылау, қалыпты параметрлерден ауытқуларды тіркеу. 4. Шикізаттың, өнімдердің, отын-энергетикалық ресурстардың шығынын талдау және есепке алуды жүргізу (оның ішінде автоматтандырылған есепке алу жүйесін пайдалана отырып). 5. Уақытылы араласу және параметрлерді түзету арқылы жабдықтың жұмыс процесінде мүмкін болатын ауытқулардың алдын алыңыз. 6. Белгіленген нормалармен мерзімді талдау және салыстыру арқылы шикізат пен дайын өнімнің сапасын бақылауды қамтамасыз ету. 7. Жұмыс мысалдары: <ul style="list-style-type: none"> - Шикізатты беру үшін сорғының дұрыс жұмысын бақылау. - Автоматтандырылған жүйені қолдана отырып, реакторлардағы температура мен қысымды реттеу. <p>6-разряд үшін (5-разряд дағдыларына қосымша):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыстың өнімділігі мен қауіпсіздігіне әсер ететін барлық факторларды ескере отырып, I санаттағы қондырғыларда технологиялық процестің және жабдықтың жұмысының барлық параметрлеріне кешенді мониторинг жүргізу. 2. Технологиялық процестің параметрлеріндегі өзгерістерге жедел жауап бере отырып, жұмыс процесінде ауытқуларды талдау және ақаулықтарды жою. 3. Міндеттерді бөлуді, оқытуды және технологиялық нормалар мен стандарттардың орындалуын бақылауды қоса алғанда, сайттағы персоналдың жұмысын бақылауды жүзеге асыру. 4. Төтенше жағдайлар туындаған кезде персоналдың іс-әрекеттеріне басшылық жасау: ақаулардың себептерін талдау және технологиялық режимдерді уақтылы түзету. 5. Жабдықтың жұмысы, технологиялық процестің параметрлері, апаттық жағдайлар және қабылданған шаралар туралы есептер мен құжаттаманы толтырыңыз. 6. Жұмыс мысалдары: <ul style="list-style-type: none"> - Жабдықты авариялық ажыратуды жүргізу және жабдықты жөндеуге дайындау. - Мониторинг жүйелерін пайдалана отырып, оқиғаның себебін жою бойынша есеп және ұсыныс жасау. <p>Білімдер:</p> <p>5-разряд үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай, мұнай өнімдерін, газды, тақтатас пен көмірді қайта өңдеу қондырғыларындағы технологиялық жабдықтардың жұмыс принциптері мен құрылғылары. 2. Автоматтандырылған басқару жүйелерін (АБЖ ТП) қолдана отырып, технологиялық процесті басқару негіздері. 3. Бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен технологиялық параметрлерді (қысым, температура, шығын, деңгей) және өнім сапасын бақылау әдістері.
---	---

4. Жабдықтың жұмысын және технологиялық процестің параметрлерін бақылау үшін Бақылау-өлшеу аспаптары мен құрылғыларын (БКП) пайдалану қағидалары.
 5. Технологиялық қондырғыларды пайдалану кезінде еңбек қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау негіздері.
 6. Технологиялық процестерді талдау әдістері мен әдістері, сондай-ақ жабдықтың жұмыс параметрлерінің ауытқуын талдау.
 7. Есептеу аспаптарының көрсеткіштері негізінде шикізат, энергия және отын шығынын есептеу қағидалары мен әдістемелері.
 8. Технологиялық процесс параметрлерінің ауытқуларына, олардың пайда болу себептеріне және оларды жою әдістеріне жедел әрекет ету.
- 6-разряд үшін:
1. I санаттағы қондырғыларда, оның ішінде автоматтандырудың жоғары дәрежесі және күрделі басқару схемасы бар қондырғыларда технологиялық жабдықтардың жұмысының тереңдетілген принциптері.
 2. Заманауи автоматты реттеу және басқару жүйелерін қолдана отырып, технологиялық процестің барлық параметрлерін бақылау әдістері мен құралдары.
 3. Қалыпты параметрлерден ауытқу кезінде, оның ішінде төтенше жағдайларда (қысымның, температураның төмендеуі, газдың ағуы және т.б.) технологиялық процестерді авариялық басқару қағидалары.
 4. Технологиялық жабдықтың ақауларын диагностикалау әдістері және автоматты және қолмен бақылау әдістерін қолдана отырып, апаттардың себептерін талдау.
 5. Оның дұрыс жұмысына әсер ететін көптеген факторларды ескере отырып, технологиялық процестің тұрақтылығын қамтамасыз ету әдістері.
 6. Қауіпсіздік режимі мен технологиялық нормаларды сақтау мақсатында ауысымдардағы персоналды басқару және оператордың және технологиялық учаскенің басқа қызметкерлерінің жұмысын үйлестіру принциптері.
 7. Энергия тиімділігі, жабдық жұмысының тұрақтылығы және өнім сапасы жөніндегі талаптарды қоса алғанда, мұнай, мұнай өнімдері мен газды қайта өңдеуге арналған технологиялық стандарттар мен нормативтер.
 8. Қондырғыларда шикізат, энергия, реагенттер және өнім шығынын есепке алу бойынша техникалық құжаттаманы жүргізу әдістері, сондай-ақ инциденттер, ауытқулар және оларды жою жөніндегі шаралар бойынша есептілік жасау.
 9. Авариялық жағдайлар туындаған кездегі нұсқаулар мен рәсімдер, аварияларды жою және тәуекелдерді азайту әдістері.
 10. Қоршаған ортаға әсерді барынша азайта отырып, мұнай мен мұнай өнімдерін қауіпсіз өңдеуді қамтамасыз етуге арналған экологиялық талаптар мен нормалар.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Ұсынылмайды

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:

Жауапкершілік
Күйзеліске тұрақтылық
Командада жұмыс істей білу
Орындаушылық
Дербестік
Зейінділік

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	ҚР СТ ИСО 3170-2022 "Мұнай және мұнай өнімдері. Сынамаларды қолмен алу әдістері", ҚР СТ ИСО 3171-2007 "Мұнай өнімдері. Сұйық көмірсутектер. Құбырлардан автоматты сынама алу", МЕМСТ 31873-2012 Мұнай және мұнай өнімдері. Қолмен сынама алу әдістері", МЕМСТ 2517-2012 "Мұнай және мұнай өнімдері. Сынамаларды алу әдістері", МЕМСТ ИСО 4257-2013 "Сұйытылған көмірсутек газдары. Сынама алу әдісі", МЕМСТ 14921-2018 "Сұйытылған көмірсутекті газдар. Сынама алу әдісі", МЕМСТ 34224-2017 "Мұнай және газ өнеркәсібі. Қозғалмалы поршенді цилиндрді пайдалана отырып сұйытылған мұнай газдарының үлгілерін алудың стандартты әдісі, ҚР СТ ASTM 3700-2015 "Мұнай және газ өнеркәсібі. Қалқымалы поршеньді цилиндр көмегімен сұйытылған мұнай газының үлгілерін алудың стандартты сынақ әдісі".		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Мұнай және газды өңдеу жөніндегі мастер	
17. Кәсіптің карточкасы «Теміржол эстакадасын пайдалану жөніндегі инженер (мұнай және мұнай өнімдері)»:			
Топтың коды:	2147-4		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Теміржол эстакадасын пайдалану жөніндегі инженер (мұнай және мұнай өнімдері)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БТБА немесе БА-мен байланыс жоқ		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Инженерия және инженерлік іс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кәсіби салада кемінде 1 жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолданыстағы нормаларды, стандарттарды және еңбекті пайдалану мен қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрт қауіпсіздігі және экология жөніндегі нұсқаулықтарды сақтай отырып, технологиялық құбырлардың, темір жол құю эстакадасы мен мұнай құю айлақтарының жабдықтары мен құрылыстарының жарамды техникалық жай-күйін қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Темір жол ағызу эстакадасының және мұнай құю айлақтарының технологиялық құбырларына, жабдықтары мен құрылыстарына қызмет көрсету, жөндеу, тексеру жөніндегі жұмыстарды техникалық құжаттамамен қамтамасыз ету 2. Темір жол ағызу эстакадасы мен мұнай құю айлақтарының жабдықтары мен құрылыстарына қызмет көрсету жөніндегі жұмыстардың орындалуын қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Темір жол ағызу эстакадасының және мұнай құю айлақтарының технологиялық құбырларына, жабдықтары мен құрылыстарына қызмет көрсету, жөндеу, тексеру			

жөніндегі жұмыстарды техникалық құжаттамамен қамтамасыз ету	Дағды 1: Техникалық құжаттаманы дайындау	Машықтар: 1. Темір жол құю эстакадасында және темір жол кірме жолдарында, технологиялық құбырларда және құю айлақтарының жабдықтарында ағымдағы жұмыстарды жүргізу кезінде сызбалар мен жоспарлар жасау 2. Темір жол құю эстакадасын, технологиялық құбырларды және құю айлақтарының жабдықтарын, апталық және айлық өндірістік жұмыс жоспарларын, жөндеуге арналған ақаулар тізімдемелерін жасау 3. Бақылаудағы объектілер жұмысының сенімділігі мен қауіпсіздігін арттыруға бағытталған ағымдағы және перспективалық жоспарларды әзірлеу 4. Төгу эстакадасында және мұнай құю айлақтарында аварияларды жою жоспарларын әзірлеуге қатысу 5. Төгу эстакадасы мен мұнай құю айлақтарының күзгі - қысқы кезеңінде сенімділікті және жұмысқа дайындықты қамтамасыз ету жөніндегі ұйымдастыру-техникалық іс - шараларды әзірлеу және оларды орындау
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының заңнамалық және нормативтік құқықтық актілері, темір жол құю эстакадасында және темір жол кірме жолдарында, технологиялық құбырларда және құю айлақтарының жабдықтарында жұмыстар жүргізуге қатысты нормативтік және әдістемелік материалдар. 2. Темір жол ағызу эстакадасында және темір жол кірме жолдарында, технологиялық құбырларда және құйма айлақтардың жабдықтарында жұмыстар жүргізудің технологиялық процесі 3. Апаттар мен зақымдарды жою қағидалары 4. Ағызу эстакадасы мен мұнай құю айлақтарының күзгі-қысқы кезеңіне объектілерді дайындау тәртібі 5. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Пайдалану бойынша есептілікті қалыптастыру	Машықтар: 1. Материалдық-техникалық ресурстарды пайдалану бойынша есептер жасау 2. Учаскеге бекітілген MAC жабдығын пайдалану саласындағы есептілікті талдау
	Білімдер: 1. Есепке алу мен есептілік нысандары және пайдалану саласында есепке алу мен есептілікті жасау тәртібі 2. Материалдық-техникалық ресурстардың, жеке және ұжымдық қорғану құралдарының шығыс нормалары 3. Есеп беруді қалыптастыру құрылымы мен әдістері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Темір жол ағызу эстакадасы мен мұнай құю айлақтарының жабдықтары мен құрылыстарына қызмет көрсету жөніндегі жұмыстардың орындалуын қамтамасыз ету	Дағды 1: Жұмыстардың орындалуын ұйымдастыру	Машықтар: 1. Кірме темір жолдарға, технологиялық құбырларға, төгу эстакадасына және құю айлақтарының жабдықтарына техникалық қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу бойынша жұмыстардың орындалуын және орындалған жұмыстарды қабылдауды техникалық бақылауды жүзеге асыру 2. Төгу-құю эстакадалары мен кірме жолдардың үздіксіз жұмысын, дұрыс пайдаланылуын, жөнделуін және жаңғыртылуын қамтамасыз ету.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кірме темір жолдарға, технологиялық құбырларға, төгу эстакадасына және құю айлақтарының жабдықтарына жөндеу жүргізу тәртібі 2. Кірме темір жолдарға, технологиялық құбырларға, төгу эстакадасына және құю айлақтарының жабдықтарына қызмет көрсетуді жүргізу тәртібі 3. Кірме теміржол жолдары, технологиялық құбырлар, төгу эстакадасы және құю айлақтарының жабдықтары саласындағы озық технологиялар
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Дағды 2: Жабдықтарды, өлшеу құралдарын жөндеу мен қызмет көрсетуді ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағызу эстакадасы мен мұнай құю айлақтарының жабдықтарына техникалық қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу жүргізу 2. Жоспарлы - алдын ала жөндеу жұмыстарын, сондай-ақ кестеде көзделген басқа да жұмыстарды орындау 3. Өлшеу құралдарын есепке алу, сақтау, пайдалану, бөлшектеу және ауыстыру, беру және тексеру және тексеру арқылы жеткізу бойынша жұмыстарды орындау 4. Өлшеу құралдарын тексерудің жыл сайынғы кестесін жасау және орындау 5. Өндірістік объектіні өлшеу құралдарын жарамды күйде ұстау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағызу эстакадасы мен мұнай құю айлақтарының жабдықтарын пайдалану және жөндеу жөніндегі талаптар 2. Өлшеу құралдарын тексеру кезеңділігі 3. Өлшеу құралдарының техникалық сипаттамалары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Дағды 3: Темір жол ағызу эстакадасы мен мұнай құю айлақтарының жабдықтары мен құрылыстарына қызмет көрсету жөніндегі жұмыстардың қауіпсіздігін ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау саласындағы қағидалар мен нұсқаулықтарды сақтауын қамтамасыз ету 2. Ағызу эстакадасы мен мұнай құю айлақтары бойынша АҚЖ жүргізу 3. Қызметкерлердің ауысым алдындағы тексеруден өтуін қамтамасыз ету 4. Жұмыс орындарын, қорғаныс құралдары мен құралдарын дұрыс ұстауды қамтамасыз ету 5. Төгу-құю эстакадалары мен кірме жолдардың, техникалық қызмет көрсету және жөндеу кестелерінің жұмысын жоспарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт, экологиялық қауіпсіздік талаптары 2. Апаттар мен зақымдарды жою қағидалары 3. Еңбекті ұйымдастыру негіздері 4. Апатқа қарсы жаттығуларды жүргізу әдістемесі 5. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері 6. Еңбек заңнамасының негіздері 7. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау қағидалары, ішкі еңбек тәртібінің қағидалары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыстарды жоспарлау және ұйымдастыру Міндеттерді орындауды қамтамасыз ететін шешімдерді уақтылы қабылдау және іске асыру Қауіптілігі жоғары жұмыстарға басшылық ету		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Мұнай (газ) айдау станциясының инженері	
18. Кәсіптің карточкасы «Магистральдық құбыр желілерін пайдалану жөніндегі инженер»:			
Топтың коды:	2147-4		
Қызмет атауының коды:	2147-4-009		
Кәсіптің атауы:	Магистральдық құбыр желілерін пайдалану жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2016 жылғы 24 мамырдағы № 217 бұйрығымен бекітілген Мұнай-газ өндіру саласындағы басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілердің лауазымдарының үлгілік. § 29 Мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Инженерия және инженерлік іс	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Инженерия және инженерлік іс	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санатты мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі инженер: тиісті мамандық бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі және II санатты мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі инженер лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; II санатты мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі инженер: тиісті мамандық бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі және санаты жоқ мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі инженер лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 3 жыл; санаты жоқ мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі инженер: тиісті мамандық бойынша жұмыс өтіліне қойылатын талаптарсыз жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім немесе тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта техникалық және кәсіптік (арнаулы орта, кәсіптік орта) білім және I санатты техник лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 3 жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2147-4-011 - Мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Технологиялық құбырларды, магистральдық құбырды пайдалануды ұйымдастырушылық-техникалық сүйемелдеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Технологиялық құбырларды, магистральдық құбырды пайдалану бойынша бөлімшелердің өндірістік көрсеткіштерді орындауын бақылау 2. Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр жабдығына техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді, диагностикалық тексеруді ұйымдастыру- техникалық қамтамасыз ету
Еңбек функциясы 1: Технологиялық құбырларды, магистральдық құбырды пайдалану бойынша бөлімшелердің өндірістік көрсеткіштерді орындауын бақылау	Қосымша еңбек функциялары: Дағды 1: Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр объектілері жабдықтарын пайдалану регламенттерінің сақталуын тексеру	Машықтар: 1. Өндірістік міндеттерді орындауды ұйымдастыру және қамтамасыз ету 2. Қызметтік құжаттармен жұмыс істеу 3. Қызмет бейіні бойынша ақпаратты жинау, жүйелеу және талдау 4. Өндірістік мақсаттағы сарқынды суларды тазарту бойынша резервуарлық парктердің, технологиялық құбырлардың, тазарту құрылыстарының жарамды жай-күйін бақылау және сенімді, дұрыс және қауіпсіз пайдалануды ұйымдастыру 5. Резервуарлық парктерді, Технологиялық құбырларды, тазарту құрылыстарын жөндеу жөніндегі жұмыстардың жоспарлары мен кестелерін әзірлеу 6. Еңбек қорғау, өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздік талаптарының сақталуы жөніндегі шараларды қабылдайды 7. Нормативтік ережелер мен стандарттарға сәйкес мұнай-газ құбырларын пайдалану тәртібін тексереді Білімдер: 1. Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр жабдықтарын жөндеу және пайдаланудың техникалық ерекшеліктері 2. Технологиялық құбырларды, магистральдық құбырды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету және техникалық қызмет көрсету, сондай-ақ ақаулар мен ауытқулардың типтік түрлерін жою әдістері 3. Жабдықты пайдалану жөніндегі регламенттер мен нұсқаулықтар 4. Жабдық жұмысының нормативтік және шекті параметрлері 5. Қызмет бағыты бойынша арнайы және анықтамалық әдебиетте қолданылатын терминология 6. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері 7. Еңбек заңнамасының негіздері 8. «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының Кодексінің, «Азаматтық қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын 9. Мұнай-газ өндіру саласына қатысты Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерін, нұсқаулықтарды және әдістемелік ұсынымдарды, мұнай-газ құбырлары жүйелері бойынша, оның ішінде қазақстандық және халықаралық нормативтік және әдістемелік материалдарды 10. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау қағидалары, ішкі еңбек тәртібінің қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	<p>Дағды 2: Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр объектілерінің бекітілген жабдықтарын, қондырғылары мен жүйелерін есепке алуды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет бағыты бойынша арнайы бағдарламалық өнімдерді пайдалану 2. Дербес компьютерді және оның перифериялық құрылғыларын, ұйымдастыру техникасын пайдалану 3. Монтаждау, іздеу және ақауларды жою және мұнай-газ құбырларын пайдалануға енгізу жөніндегі жаңа жобаларды іске асыру кезінде ұйымдастырушылық және техникалық қолдау көрсетеді <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби міндеттерді орындау үшін қажетті бағдарламалық қамтамасыз ету 2. Магистральдық құбыр, технологиялық құбырлар жабдықтарының техникалық деректері 3. Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр объектілері жабдықтарын пайдалануға қойылатын талаптарды белгілейтін салалық стандарттар, техникалық регламенттер, нормативтік құқықтық актілер, нұсқаулықтар
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 3: Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр жабдығының істен шығу және технологиялық процестің бұзылу себептерін талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сызбалар мен схемаларды оқу 2. Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр жабдықтарында жұмыстарды орындау кезінде қатерге бағалау жүргізу 3. Персонал орындаған жұмыстардың сапасына бағалау жүргізу 4. Мұнай-газ құбырлары мен технологиялық жабдық жұмысында ақау себептерін анықтайды және талдайды, оларды жою жөніндегі шараларды қабылдайды <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай мен газдың, мұнай-газ қоспаларының физика-химиялық қасиеттері 2. Магистральдық, технологиялық құбырларды пайдаланудың технологиялық регламенті 3. Тәуекелдерді бағалаудың тәсілдері мен әдістері 4. Ақаулар мен зақымдалулардың типтік түрлерін жою әдістерін
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр жабдығына техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді, диагностикалық тексеруді ұйымдастыру- техникалық қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр объектілерін пайдалану процесін қамтамасыз ету бойынша ұйымдастыру, өкімдік құжаттарды қалыптастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр объектілерінің жабдықтарына, қондырғылары мен жүйелеріне техникалық қызмет көрсету, жөндеу, диагностикалық тексеру бойынша белгіленген құжаттаманы, жұмыс жоспарларын, кестелерді, бағдарламаларды, ақау ведомостарын әзірлеу 2. Мұнай-газ құбырларының сенімділігі мен қауіпсіздігін жақсарту бойынша ұсыныстар енгізеді және жобалар әзірлейді 3. Мұнай-газ құбырларын салу жобаларын әзірлеуге қатысады 4. Мұнай-газ құбырларының сенімділігі мен қауіпсіздігін жақсарту бойынша ұсыныстар енгізеді және жобалар әзірлейді 5. Мұнай-газ құбырларының жүйелері конструкциясын жаңғырту жөніндегі шаралар жүйесін қолдайды

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологиялық құбырлардың, магистральдық құбырдың желілік бөлігінің және МАС технологиялық схемасы 2. Есеп беруді қалыптастыру құрылымы мен әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр жабдықтарына, қондырғылары</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықтарды жөндеуге (жөндеуден), диагностикалық тексеруге, сынауға тапсыру (қабылдау) үшін құжаттаманы қалыптастыру 2. Жабдықтар мен қондырғыларды куәландыруға және диагностикалық тексеруге техникалық тапсырма құрастыру 3. Мұнай-газ құбырларының технологиялық жабдығын дұрыс пайдалануды және технологиялық талаптарды сақтауды жүзеге асырады 4. Мердігер ұйымдар мен мұнай-газ құбырларын жөндеу қызметтерінің жұмысын үйлестіреді 5. Мұнай-газ құбырларының бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштерін уақтылы алу жөніндегі шараларды қабылдайды, белгіленген есептілікті жүргізеді 6. Мұнай-газ құбырларын жөндеу мен реконструкциялаудың озық әдістерін пайдалануды қамтамасыз етеді 7. Мұнай-газ құбырларының ақаулары мен бұзылуын жою кезінде авариялық бригадалардың жұмысын ұйымдастырады және үйлестіреді 8. Мұнай-газ құбырында парафиндік шөгінділерді жою бойынша жұмысты ұйымдастырады
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықтарды, қондырғылар мен жүйелерді жөндеу, техникалық қызмет көрсетуді орындау түрлері, әдістері мен технологиясы 2. Технологиялық құбырлар, магистральдық құбыр жабдықтары мен құрылыстарын қорғау және бұғаттауды орнату карталары 3. Жабдықтар мен қондырғыларды куәландыру және диагностикалық тексеру жүргізу ережесі 4. Мұнай жабдығымен және мұнай-газ құбырларымен жұмыс істеу, пайдалану және жөндеу нормалары мен қағидаттарын; 5. Мұнай-газ құбырларын инженерлік-техникалық қамтамасыз ету және техникалық қызмет көрсету әдістерін; 6. Мұнай-газ құбырлары жабдығының конструкциясын, жұмыс істеу қағидатын және техникалық сипаттамаларын;
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Аналитикалық ойлау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Компьютерлік сауаттылық Көшбасшылық міндеттерді орындауда дәлдік</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Желілік бөлік жөніндегі инженер	
19. Кәсіптің карточкасы «3.2. Желілік құбыр жүргізуші»:			
Топтың коды:	7126-2		
Қызмет атауының коды:	7126-2-002		
Кәсіптің атауы:	3.2. Желілік құбыр жүргізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.2.		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	34-шығарылым. «Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (34-шығарылым) бекіту туралы» 2020 жылғы 24 желтоқсандағы № 533 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 25 желтоқсанда № 21909 болып тіркелді. § 10-11 Желілік құбыр жүргізуші (3-4) разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Электромеханикалық жабдықтарға техникалық қызмет көрсету, жөндеу және пайдалану (түрлері және салалары бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде 3 ай.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-2-001 - Құбыр жүргізуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құбырлардың жабдықтары мен құрылыстарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбыржолда қосалқы жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құбыржолда қосалқы жұмыстарды орындау			

<p>Дағды 1: Құбырды жөндеуге дайындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Газ кесуден және дәнекерлеуден кейін құбырлардың жиектерін тазарту және өңдеу 2. Құбырларды, буындарды, тораптар мен жабдықтарды тасымалдауға арналған көтергіш-такелаждық құрылғыларды орнату 3. Құбырды төсеу үшін траншеяларды жоспарлау 4. Бөренелерді, бөлінділерді, тақтайларды ағытып траншеялар мен қазаншұңқырлардың қабырғаларын бекіту кезінде ұсталық жұмыстарды орындау; сырлау және сырлау құрамдарын дайындай отырып, магистральдық құбырлардың құрылыстарын жөндеу кезінде қолмен қарапайым сырлау жұмыстары; салынған магистральдық құбырларда күрделі емес сылақ жұмыстары, сондай-ақ құдықтарды торкреттеу және гидрооқшаулау 5. Крандар мен ысырмаларды ашу және жабу 6. Шам арқылы газды шығару 7. Құбырда резеңке шарлар мен балшық тығындарды орнату 8. Бекіту арматурасын орнату және ауыстыру бойынша жұмысқа қатысу 9. Коррозияға қарсы оқшаулауды жағу үшін құбырлардың бетін дайындау 10. Астарлар және битумды мастиканы әзірлеу <p>4-разряд:</p> <p>3-разряд машықтарына қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырда тораптарды монтаждау/бөлшектеу жүргізу 2. Арматуралар мен үлгілік бөліктерді эскиздер бойынша орналастыру және орнату 3. Бекіту арматурасын, тораптарды және құбырлардың жекелеген бөліктерін нығыздау
	<p>Білімдер:</p> <p>3-разряд:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбыр кесектерін дәнекерлеуге дайындау ережесі 2. Бекіту құрылғыларының орналасу схемасы 3. Фасонды бөлшектер мен бекіту арматурасын орнатуға қойылатын талаптар 4. Пневматикалық құралмен жұмыс істеу әдістері 5. Құбырларға коррозияға қарсы оқшаулауды салу мақсаты, қасиеттері және ережесі 6. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, ережелері еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары <p>4-разряд:</p> <p>3-разряд білімдеріне қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырларды монтаждау ережесі 2. Арматураны және үлгілік бөліктерді белгілеуге арналған техникалық шарттар 3. Гидропресстер құрылғысы
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>

<p>Дағды 2: Құбырдағы қалпына келтіру жұмыстарына қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд: 1. Құбырларды ортаға дәл келтіру 2. Диаметрі 200 мм-ден кем құбырларды бұғу 3. Құбыр ұштарын түзету 4. Топырақты жаймалау 5. Ескі оқшаулауды құбырларды тоттан және ақаулы жабындардан тазарту арқылы алып тастаңыз 6. Құбырларға оқшаулауды жағу</p> <p>4-разряд: 3-разряд машықтарына қосымша: 1. Диаметрі 200 мм-ден жоғары құбырларды бұғу 2. Құбыр мен арматурада газдың, мұнайдың және мұнай өнімдерінің ағуын жою 3. Ысырмаларға тығыздамаларды толтыру және тарту 4. Конденсат жинағыштарға тексеру жүргізу 5. Су және бу құбырлары желілерінде қалпына келтіру жұмыстарын орындау 6. Тіркеме айлабұйымдарды немесе құрылғыларды пайдалана отырып, жүктерді және металл конструкцияларды тасымалдау кезінде тракторды, жер жұмыстарын орындау кезінде бульдозерді басқару</p> <p>Білімдер:</p> <p>3-разряд: 1. Құбыр кесектерін дәнекерлеуге дайындау ережесі 2. Құбырларға коррозияға қарсы оқшаулауды салу мақсаты, қасиеттері және ережесі</p> <p>4-разряд: 3-разряд білімдеріне қосымша: 1. Конденсат жинағыштардың орналасу схемасы және құрылғысы 2. Газ бен мұнайдың ағуын анықтау және жою нұсқаулығы мен ережесі 3. Тракторлар мен бульдозерлерді алдын ала және ағымдық жөндеуді</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 3: Құбырлар бұйымдары мен жабдықтарын жөндеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд: 1. Қарапайым ұсталық, құрылыс құралдарын жөндеу және бекіту бөлшектері мен күрделі емес бұйымдарды жасау 2. Металды газбен кесу және пісіру 3. Бөлшектерді эскиздер мен шаблондар бойынша соғып жасау</p> <p>4-разряд: 3-разряд машықтарына қосымша: 1. Жоғары қысымды ілмекті және сақтандырғыш арматураны тексеру мен жөндеуді жүзеге асыру 2. Су және бу құбырлары желілерінде орнатылған арматураны жөндеу 3. Бөлшектерді, құбырларды слесарлық өңдеуді жүргізу 4. Бұранданы кесуді жүзеге асыру 5. Тесік бұрғылау</p>

		Білімдер:	
		3-разряд: 1. Ұста, балташы, сылау және сырлау жұмыстарын орындау ережесі 2. Пісіру жұмыстары технологиясын және ацетиленді генераторларға қызмет көрсету тәртібін 4-разряд: 3-разряд білімдеріне қосымша: 1. Құбырдың, су және бу құбырларының бекіту арматурасының мақсаты және құрылысы 2. Бөлшектерді слесарлық өңдеу ережесі мен тәсілдері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіптілік Зейінді шоғырландыру және бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі техник	
20. Кәсіптің карточкасы «3.3. Желілік құбыр жүргізуші»:			
Топтың коды:	7126-2		
Қызмет атауының коды:	7126-2-002		
Кәсіптің атауы:	3.3. Желілік құбыр жүргізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.3.		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	34-шығарылым. «Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (34-шығарылым) бекіту туралы» 2020 жылғы 24 желтоқсандағы № 533 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 25 желтоқсанда № 21909 болып тіркелді. § 12-13 Желілік құбыр жүргізуші (5-6) разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Электромеханикалық жабдықтарға техникалық қызмет көрсету, жөндеу және пайдалану (түрлері және салалары бойынша)	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесі кемінде 3 ай. 6 және 7 разрядтарды беру үшін техникалық және кәсіптік (арнаулы орта, кәсіптік орта) білім қажет.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-2-001 - Құбыр жүргізуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құбырлардың жабдықтары мен құрылыстарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбыржолда қосалқы жұмыстарды орындау 2. Құбырларда жөндеу жұмыстарын орындау	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Құбыржолда қосалқы жұмыстарды орындау	Дағды 1: Құбырды жөндеуге дайындау	<p>Машықтар:</p> <p>5-разряд: 1. Құбыр жолдары мен монтаждау тораптарының учаскелерін үрлеу және сығымдау 2. Әр түрлі ойықтар, бұрулар мен арматуралар үшін белгілеулер жасау 3. Құбырдың төменгі жерлерінде конденсаттың болуын тексеру</p> <p>Білімдер:</p> <p>5-разряд: 1. Құбырларды үрлеу және сығымдау ережесі 2. Құбырларды, ыдыстар мен ауыстырып қосу тораптарын сынау нормалары 3. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, ережелері еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Құбырдағы қалпына келтіру жұмыстарына қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>5-разряд: 1. Құбырларда монтаждау және қалпына келтіру жұмыстарын, бітелулерді, жөндеу конструкцияларын, өткелдерді, әр түрлі кесулерді монтаждауды орындау. 2. Отандық және импорттық өндірістің тығын арматурасын, редукторларын тексеру және жөндеу. 3. Магистральдық мұнай құбырлары трассасы бойынша тазалау және диагностика құралдарын жинақтау, алу және сүйемелдеу бойынша жұмыстарды орындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>5-разряд: 1. Оқшаулағыш жабындарды қолдану әдістері, оқшаулау үшін қолданылатын материалдар және құбырларды сыртқы әсерлерден қорғау әдістері. 2. Магистральдық мұнай құбыры құрылыстарының, мұнай айдау станцияларының, авариялық-жөндеу пункттерінің схемасы мен құрылысы. 3. Құбырларды сынауға арналған нормалар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Құбырларда жөндеу жұмыстарын орындау	Дағды 1: Құбырлар бұйымдары мен жабдықтарын жөндеу	<p>Машықтар:</p> <p>5-разряд: 1. Ысырмалар мен қрандарды тексеру мен жөндеуді жүзеге асыру 2. Мұнай өнімдерін айдау, газ тарату станцияларының (пункттерінің) және авариялық-жөндеу пункттерінің жабдықтарына тексеру мен жөндеуді жүзеге асыру 3. Құбырларда монтаждау және қалпына келтіру жұмыстарын, бітелулерді, жөндеу конструкцияларын, өткелдерді, әр түрлі кесулерді монтаждауды орындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>5-разряд: 1. Құбырлардың барлық құрылыстарының схемасы мен құрылысы 2. Құбыржолдардың орналасу схемасы және мұнай өнімдерін айдайтын, газ тарату станциялары (пункттері) мен авариялық-жөндеу пункттерінің жабдығы 3. Сызбалар мен эскиздерді оқу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	Дағды 2: Құбырдағы монтаждау және бөлшектеу жұмыстары	Машықтар:	
		5-разряд: 1. Дәнекерлеу өндірісі бар құбырларда монтаждау жұмыстарын орындау, бақылау- өлшеу аспаптарын бөлшектеу және орнату, өтпелерді, захлестерді және катушкаларды монтаждау 2. Өтпелерді, бітелулерді және катушкаларды монтаждауға қойылатын талаптар 3. Магистральдық мұнай құбырлары мен технологиялық құбырлардағы аварияларды, рұқсатсыз кесулерді және олардың зардаптарын жою жөніндегі жұмыстарды орындау, құбыржолдар мен арматурадағы мұнайдың ағып кетуін жою 4. Магистральдық мұнай құбырларында аса күрделі монтаждау және авариялық-қалпына келтіру жұмыстарын орындау 5. Құбырларды кесуге арналған отандық және импорттық станоктармен, қысыммен кесуге арналған құрылғылармен және өзге де құрылғылармен жұмыстарды орындау, оларға қызмет көрсету және жөндеу 6. Құбырларды (құбыр кескішті) кесуге арналған машинаны, қысыммен кесуге арналған құрылғыны және өзге де құрылғыларды басқару, оларды жөндеуді орындау 6-разряд: 5-разряд машықтарына қосымша: 1. Магистральдық мұнай құбырларында аса күрделі монтаждау және авариялық-қалпына келтіру жұмыстарын орындау	
		Білімдер:	
		5-разряд: 1. Өткелдерді, захлестерді және катушкаларды монтаждауға қойылатын талаптар 2. Материалтану, Дәнекерлеу технологиялары саласындағы білімі, құбырлардың түрлері және олардың сипаттамалары туралы түсінігі болуы, сондай-ақ қауіптілігі жоғары жағдайларда жұмыстарды қауіпсіз жүргізу дағдылары болуы тиіс. 3. Магистральдық мұнай құбырының, мұнай айдау станцияларының схемасы мен құрылғысы, конденсат жинағыштардың орналасу схемасы мен құрылғысы, Құбырларды бекіту арматурасының мақсаты мен құрылғысы.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіптілік Зейінді шоғырландыру және бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі техник	
21. Кәсіптің карточкасы «Техникалық диагностика жөніндегі инженер»:			
Топтың коды:	2141-9		
Қызмет атауының коды:	2141-9-004		
Кәсіптің атауы:	Техникалық диагностика жөніндегі инженер		

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БТБА немесе БА-мен байланыс жоқ		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Инженерия және инженерлік іс	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кәсіби салада кемінде 1 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2147-4-011 - Мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнай-газ саласының құбыр ішілік диагностикасын жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбыр ішілік дефектоскопия жүргізуге дайындық 2. Құбыр ішілік дефектоскопия жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құбыр ішілік дефектоскопия жүргізуге дайындық	Дағды 1: Мұнай-газ саласы құбыржолдарының диагностикаланатын учаскесінің жобалық, атқару, пайдалану құжаттамасын талдау	Машықтар:	
		1. Жұмыс сызбалары мен технологиялық нұсқауларды (технологиялық карталарды) оқу 2. Мұнай-газ саласындағы құбырлардың жобалық, орындаушылық және пайдалану құжаттамасын талдау 3. Маркерлік құрылғыларды орнату сызбасын әзірлеу 4. Құбырлардың құбыр ішілік дефектоскопиясын жүргізу үшін технологиялық бақылау карталарын құру 5. Дербес компьютерді және оның перифериялық құрылғыларын, ұйымдастыру техникасын пайдалану	
		Білімдер:	
		1. Мұнай-газ объектісі құбырларының технологиялық схемалары 2. Құбырлардың диагностикаланатын учаскесінің жобалық, орындаушылық, пайдалану құжаттамасы 3. Құбырлардың құбыр ішілік дефектоскопиясы бойынша бақылаудың технологиялық карталарына нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары 4. Пайдаланушы деңгейіндегі дербес компьютерде жұмыс істеу ережелері, қызмет бағыты бойынша пайдаланылатын бағдарламалық жасақтама 5. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды		
Дағды 2: Құбырлар дефектоскопиясы аспаптары мен жабдықтарының жұмысқа қабілеттілігін анықтау	Машықтар:		
	1. Құбыр ішілік инспекциялық аспапты баптау 2. Аспаптар мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсету		

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбыр ішілік инспекциялық аспаптардың мақсаты, құрылысы, жұмыс істеу принципі және пайдалану ережесі 2. Құбыр ішілік инспекциялық аспаптардың түрлері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 3: Техникалық диагностика жүргізу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бағынышты қызметкерлер арасында өндірістік міндеттерді бөлу 2. Бағынышты персоналды бұзбайтын бақылау және дәнекерлеу өндірісі мамандарын аттестаттау рәсімдерін ұйымдастыру 3. Учаскелерде диагностикалық жұмыстарды орындаудың желілік кестелерін әзірлеу 4. Қосалқы бөлшектерге, материалдар мен құралдарға қажеттілікті қалыптастыру 5. Жеке және ұжымдық қорғану құралдарын қолдану 6. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқама жүргізу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі, «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі, «Азаматтық қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, «Магистральдық құбыр туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2. Жабдықты паспорттау тәртібі 3. Материалдық-техникалық ресурстарды есептен шығару тәртібі 4. Жөндеудің озық технологиялары, еңбектің прогрессивті әдістері мен тәсілдері 5. Қауіпті өндірістік объектілерде жөндеу жұмыстарын орындауға персоналды жіберу және жұмыстарды ұйымдастыру тәртібі 6. Құбырлардың құбыр ішілік дефектоскопиясын жүргізу саласындағы нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Құбыр ішілік дефектоскопия жүргізу	<p>Дағды 1: Құбыр ішілік дефектоскопияны техникалық қолдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбыр қуысында диагностикалық жабдықтың орнын ауыстыруды бақылауға арналған аспаптарды қолдану 2. Құбырлардың құбыр ішілік дефектоскопиясы үшін құбыр ішілік инспекциялық аспаптарды қолдану 3. Құбырлардың құбыр ішілік дефектоскопиясын жүргізгеннен кейін диагностикалық жабдықтың жұмыс қабілеттілігін анықтау 4. Құбырлардың құбыр ішілік дефектоскопиясы жүргізілгеннен кейін аспаптардан деректерді алу және олардың көлемі мен сапасын анықтау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау объектілерінің орналасуы 2. Құбыр ішілік инспекциялық снарядтарда қолданылатын диагностикалау әдістерінің физикалық негіздері және олардың қолданылу саласы 3. Құбыр ішілік дефектоскопия жүргізуге арналған жабдықтың құрамы мен мақсаты 4. Құбыр ішілік инспекциялық снарядтардың құбыр қуысында өтуін бақылау құралдарының құрамы, мақсаты және жұмыс тәртібі 5. Құбырлардың конструкциялық ерекшеліктері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	Дағды 2: Құбыр ішілік дефектоскопия деректерін талдау	Машықтар:	
		1. Құбырлардың құбыр ішілік дефектоскопиясын жүргізу кезінде анықталған ақауларды анықтау және жіктеу 2. Қауіптілік дәрежесі бойынша ақауларды саралау 3. Нормативтік-техникалық құжаттама талаптарына сәйкес құбыр ішілік дефектоскопия нәтижелері бойынша ұсынымдар қалыптастыру 4. Мұнай-газ саласындағы құбыржолдарды алдыңғы техникалық диагностикалаудың паспорттық деректері мен деректеріне талдау жүргізу	
		Білімдер:	
		1. Құбырлардың құбыр ішілік дефектоскопиясын жүргізу кезінде қолданылатын бұзбайтын бақылау әдістерінің физикалық негіздері 2. Мұнай-газ саласындағы құбыржолдары ақауларының түрлері 3. Ақаулардың сипаты мен мөлшерін түсіндіру бойынша бағдарламалық қамтамасыз етудің жұмыс принципі	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
	Дағды 3: Құбыр ішілік дефектоскопия нәтижелері бойынша құжаттарды ресімдеу	Машықтар:	
		1. Ұйымда қолданыстағы талаптарға сәйкес құбыр ішілік дефектоскопия нәтижелері бойынша есеп беру құжаттамасын ресімдеу 2. Іс-қағаздарын жүргізу	
		Білімдер:	
		1. Құбырлардың құбыр ішілік дефектоскопия нәтижелері бойынша құжаттаманың түрлері, мақсаты, жүргізу тәртібі 2. Іс жүргізу негіздері 3. Стандарттау және сертификаттау жөніндегі нормативтік құжаттар	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Көшбасшылық қасиеттер Команда мүшесі ретінде тиімді жұмыс істеу Дербестік Тез шешім қабылдай білу Өз жұмысы үшін және команда жұмысы үшін жауапкершілік Кәсіптік біліктілігі мен икемділігін өз бетінше дамыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Желілік бөлік жөніндегі инженер	
22. Кәсіптің карточкасы «Мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі техник»:			
Топтың коды:	3118-3		
Қызмет атауының коды:	3118-3-002		
Кәсіптің атауы:	Мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі техник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2016 жылғы 24 мамырдағы № 217 бұйрығымен бекітілген Мұнай-газ өндіру саласындағы басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілердің лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары § 31 Магистральды құбырларды пайдалану жөніндегі техник		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Электромеханикалық жабдықтарға техникалық қызмет көрсету, жөндеу және пайдалану (түрлері және салалары бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санаттағы мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі техник: тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта техникалық және кәсіптік (орта арнаулы, орта кәсіптік) білім және II санаттағы мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі техник лауазымында жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; II санаттағы мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі техник: тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта техникалық және кәсіптік (орта арнаулы, орта кәсіптік) білім және мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі санаты жоқ техник лауазымында жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі санаты жоқ техник: жұмыс өтіліне талап қоймай, тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта техникалық және кәсіптік (орта арнаулы, орта кәсіптік) білім.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнай магистральдық құбырының сенімді және тиімді жұмыс істеуін жүзеге асыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Магистральдық мұнай құбырларын пайдалануды құжаттамалық қамтамасыз ету 2. Магистральдық мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі жұмыстарды қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Магистральдық мұнай құбырларын пайдалануды құжаттамалық қамтамасыз ету			

Дағды 1:
Пайдалану бойынша
құжаттаманы жүргізу

Машықтар:

1. Жабдықтың жұмысы туралы деректерді өзектендіруді жүргізу
2. Мұнай құбырларының және мұнай құбырларының технологиялық жабдықтарының техникалық жай-күйін және оларға ілеспе құжаттаманы тексеру нәтижелерін есепке алуды, ресімдеуді және сақтауды қамтамасыз ету
3. Материалдық-техникалық ресурстарға, жеке және ұжымдық қорғану құралдарына өтінім жасау
4. Материалдық-техникалық ресурстарға қажеттілікті есептеу
5. Участке персоналын нормативтік- техникалық құжаттамамен (НТҚ), директивтік материалдармен, қызмет бағыты бойынша бұйрықтармен және өкімдермен қамтамасыз ету
6. Жұмыста анықтамалық және арнайы әдебиеттерді пайдалану
7. Жұмыс балансы уақытын есептеу
8. Дербес компьютерді және оның перифериялық құрылғыларын, ұйымдастыру техникасын пайдалану
9. Қызмет бағыты бойынша арнайы бағдарламалық өнімдерді пайдалану
10. Жүргізілетін жұмыстардың, қажетті ерекшеліктердің, диаграммалардың, кестелердің және басқа да техникалық құжаттаманың сипаттамасын дайындайды
11. Мұнай құбырларының және мұнай құбырларының технологиялық жабдығының техникалық жай-күйін тексеру нәтижелері мен оларға ілеспе құжаттаманы есепке алуды, ресімдеуді және сақтауды қамтамасыз етеді
12. Жаңа техника мен прогрессивтік технологияны, ұсыныстар мен өнертабыстарды енгізудің экономикалық тиімділігінің негіздемесіне қатысады

Білімдер:

1. Пайдалану құжаттамасын жүргізу қағидалары
2. Есеп құжаттамасын жүргізу ережесі
3. Іс жүргізу негіздері
4. Кәсіби қызмет бойынша нормативтік құқықтық актілер және анықтамалық материалдар
5. Арнайы және анықтамалық әдебиетте қолданылатын терминология
6. Экономика негіздері, еңбекті ұйымдастыру және басқару
7. Әзірленетін техникалық құжаттамаға салалық қолданыстағы стандарттар және техникалық шарттар, оны жасау тәртібі және ресімдеу ережелері
8. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары
9. Мұнай және газ өндіруге, өңдеуге және тасымалдауға, ұңғымаларды бұрғылау мен жөндеуге қатысты Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілерін, әдістемелік материалдарды, нұсқаулықтарды
10. Халықаралық және қазақстандық нормаларды қоса алғанда, құбыр арналары жүйелері жөніндегі нормативтік және әдістемелік материалдарды
11. Еңбек заңнамасының негіздерін

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Ұсынылмайды

<p>Дағды 2: Пайдалану бойынша есептілікті қалыптастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Материалдық-техникалық ресурстарды пайдалану бойынша есептер жасау 2. Учаскеге бекітілген MAC жабдығын пайдалану саласындағы есептілікті талдау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Есепке алу мен есептілік нысандары және пайдалану саласында есепке алу мен есептілікті жасау тәртібі 2. Материалдық-техникалық ресурстардың, жеке және ұжымдық қорғану құралдарының шығыс нормалары 3. Есеп беруді қалыптастыру құрылымы мен әдістері 4. Бастапқы материалдарды, статистикалық есептілік деректерін, ғылыми-техникалық ақпаратты жинау, өңдеу және толықтыру бойынша жұмысты орындайды 5. Перспективалық әзірленімдер, пайдалануды ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеуге, іске қосу-баптау жұмыстарын жүргізуге қатысады 6. Жоспарлық және есептік құжаттама ресімдеу бойынша жұмысты орындайды, орындалатын жұмысты қарау мен талқылау кезінде қабылданған шешімдерге сәйкес техникалық құжаттамаға қажетті өзгерістер мен түзетулерді енгізеді 7. Құжаттама әзірлейді және мұнай құбырларын техникалық тексеруге, мұнай құбырларының желілік бөлігінде ақауларды жоюға арналған жобаларды сараптауға қажетті іс-шараларды жүргізеді; 8. Жұмыс туралы есептер дайындау үшін деректерді жүйелейді, өңдейді және дайындайды 9. Тексеру материалдарын өңдеу мен жүйелеу, тексеру нәтижелері бойынша қорытындыларды, есептерді жасау жөніндегі техникалық жұмыстарды орындайды 10. Технологиялық жабдық, мұнай құбырларының жұмысы мен жөндеу қағидаттарын 11. Есептілікті дайындау тәртібін 	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Ұсынылмайды</p>	
	<p>Еңбек функциясы 2: Магистральдық мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі жұмыстарды қамтамасыз ету</p>		

Дағды 1:

Магистральдық мұнай құбырының жабдықтарына, қондырғылары мен жүйелеріне техникалық қызмет көрсету, жөндеу, диагностикалық тексеру бойынша жұмыстардың орындалуын қамтамасыз ету

Машықтар:

1. Магистральдық мұнай құбыры объектілеріне техникалық қызмет көрсету, жөндеу, диагностикалық тексеру бойынша жұмыс жоспарларын, кестелерді, бағдарламаларды, ақаулар ведомостарын және көлемдерді құру
2. Магистральдық мұнай құбыры объектілерінде регламенттік өндірістік-технологиялық жұмыстардың орындалуын бағалау
3. Магистральдық мұнай құбырының жабдықтарын (зауыттық негізде) пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеу
4. Мұнай құбырларын коррозияға қарсы қорғау үшін химиялық реагенттердің қажеттілігінің өтінімдерін құру
5. Химиялық реагенттердің шығысы бойынша есептер жасау
6. Неғұрлым білікті маманның басшылығы мен мұнай құбырларының технологиялық жабдығын іске қосу, баптау, эксперименттік және басқа да жұмыс түрлерін орындауға қатысады
7. Технологиялық жабдық сынағына, жаңа жабдықты және технологиялық процестерді тексеру мен игеру бойынша эксперименттік жұмыстарды жүргізуге қатысады
8. Жүйелер мен жабдық жұмысының сенімділігі мен үнемділігі жөніндегі материалдарды талдау мен іріктеуге қатысады
9. Мұнай құбырларын пайдалану тәртібінің нормативтік ережелер мен стандарттарға сәйкестігін тексеруді жүзеге асырады
10. Химиялық реагенттер шығысы туралы шеберлердің есептерін тексереді
11. Күзгі-қысқы маусымдағы және су тасқыны кезеңіндегі жұмысқа дайындық жөніндегі іс-шараларды әзірлеуге қатысады және олардың орындалуы туралы есеп дайындайды
12. Жаңа техника мен технологияны игеру бойынша тәжірибелік-эксперименттік жұмыстарды жүргізуге қатысады
13. Жабдық пен құралдардың жұмысы туралы деректерді өңдейді және талдайды
14. Мердігерлік ұйымдар мен мұнай құбырларын жөндеу қызметтерінің жұмысына қойылатын техникалық талаптарды дайындауға қатысады
15. Жөндеу жұмыстарының қызметіне арналған жұмыс кестелерін жасайды, жұмыс жоспарынан ауытқулар болған кезде есептер мен негіздемелер ресімдейді
16. Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау қағидаларын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз етеді

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық мұнай құбырының жабдықтары мен құрылыстарын қорғау және бұғаттауды орнату карталары 2. Магистральдық мұнай құбырының жабдықтарына техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді орындау түрлері, әдістері мен технологиясы 3. Магистральдық мұнай құбырының технологиялық схемасы 4. Қызмет бағыты бойынша технологиялық және тестілік бағдарламаларды түзету тәсілдері 5. Телемеханика негіздері 6. Ақаулар мен бұзылудың типтік түрлерін жою әдістерін 7. Мұнай құбырларын инженерлік-техникалық қамтамасыз ету және техникалық қызмет көрсету процестерін 8. Мұнай мен газдың, мұнай-газ қоспаларының физикалық-химиялық қасиеттерін 9. Топырақ пен грунт сипаттамасын 10. Негізгі технологиялық процестер мен техникалық талаптарды, жабдықтың техникалық-экономикалық сипаттамалары мен конструктивтік ерекшеліктерін
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Жабдықтың берілген жұмыс режимін қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Участкеге бекітілген пайдаланылатын жабдықтың жай- күйін тексеру 2. Участкеге бекітілген магистральдық мұнай құбыры объектілерінің жұмыс істеуін және жабдықтарының істен шығуын есепке алуды жүргізу 3. Участкеге бекітілген жабдық жұмысындағы ауытқулар себептерін талдау, оларды жою және алдын алу бойынша шаралар қабылдау 4. Технологиялық сызбалар мен схемаларды оқу 5. Қызмет бағыты бойынша бақылау-өлшеу аспаптары мен құралдарын пайдалану 6. Эксперименттер мен сынақ жүргізуге қатысады, аспаптарды қосады, қажетті сипаттамалар мен өлшемдерді тіркейді, алынған нәтижелерді өңдейді <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Участкеге бекітілген жабдықтарды пайдалану жөніндегі регламенттер мен нұсқаулықтар 2. Участкеге бекітілген жабдықтың мақсаты, құрылысы және жұмыс істеу принципі 3. Негізгі бақылау-өлшеу аспаптарының, оның ішінде жауапкершілік аймағына кіретін қауіпсіздік аспаптарының жұмыс істеу принципі 4. Участкеге бекітілген жабдықтар мен құбырлар ақауларының түрлері және оларды жою тәсілдері 5. От, газ қауіпті және қауіптілігі жоғары басқа да жұмыстарды жүргізу жөніндегі нормативтік- техникалық құжаттама (НТҚ) 6. Мұнай құбырларын техникалық пайдалану қағидасын 10. Типтік технологиялық процестерді
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Дәлдік Техникалық сауаттылық Орындаушылық Міндеттерді орындаудағы дәлдік Кәсіптік біліктілік пен икемділікті өз бетінше дамыту қабілеті</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Магистральды құбырларды пайдалану жөніндегі инженер	
23. Кәсіптің карточкасы «Желілік қараушы»:			
Топтың коды:	8131-9		
Қызмет атауының коды:	8131-9-163		
Кәсіптің атауы:	Желілік қараушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	34-шығарылым. «Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (34-шығарылым) бекіту туралы» 2020 жылғы 24 желтоқсандағы № 533 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 25 желтоқсанда № 21909 болып тіркелді. § 7-8 Желілік қараушы (3-4) разрядты		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қажет емес		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-2-002 - Желілік құбыр жүргізуші 7126-2-001 - Құбыр жүргізуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Магистральдық құбырлардың желілік бөлігінің техникалық жай-күйін тексеру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Нормативтік- техникалық құжаттама талаптарына сәйкес мұнай және мұнай өнімдері құбырларының трассасын ұстау 2. Құбыр объектілерін ұстау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Нормативтік- техникалық құжаттама талаптарына сәйкес мұнай және мұнай өнімдері құбырларының трассасын ұстау			

<p>Дағды 1: Құбыр трассасын қарау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд: 1. Құбыр трассасының бір тіректі учаскесін көзбен шолып қарауды орындау 2. Топырақ коррозиясынан және кезбе токтардан, су жинағыштардан, құдықтардан, тиек арматурасынан, байланыс желілерінен және ондағы басқа да құрылыстардан электр қорғау құрылғыларынсыз құбырдың бір жіпті учаскесін аралау және қызмет көрсету 3. Бөлінген белдеуде және күзет аймағында газдың, мұнайдың және мұнай өнімдерінің кемуі, зақымданулар, әртүрлі бұзушылықтар анықталған кезде аудандық басқармаларға немесе айдау станциясына жедел хабарлау 4. Желілік аралап қараушының журналына және құбырларды коррозиядан электр қорғау журналына жазба жүргізу</p> <p>4-разряд: 3-разряд машықтарына қосымша: 1. Жағалау бекіністерінің, қоршаулардың, көп жіпті құбыр учаскелерінің іргетастарының жай- күйін деформациялардың, орын ауыстырулардың, салулардың, учаскелердің жалаңаштануының болуына тексеру және бағалауды орындау 2. Топырақ коррозиясынан және адаспа токтан электр қорғау құрылғысы бар көп желілі құбырының өзеннен күрделі ауамен өтетін өтпелері бар бір желілі учаскесінің, су жинағыштарды, құдықтарды, жаппа арматурасын, байланыс, дабылдату желісін және сондағы өзге де құрылғыларды аралап қарау және қызмет көрсету</p> <p>Білімдер:</p> <p>3-разряд: 1. Магистральдық құбырларды техникалық пайдалану қағидалары мен тәртібі 2. Бөлінген белдеуді және күзет аймағын қадағалау қағидалары 3. Магистральдық құбырдың бекітілген учаскесінің технологиялық схемасы 4. Өз учаскесіндегі крандар мен ысырмалардың конструкциясы және оларға қызмет көрсету 5. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, ережелері еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары</p> <p>4-разряд: 3-разряд білімдеріне қосымша: 1. Бір желілік немесе көпжіпті құбыр трассасының бекітілген учаскесі және ондағы құрылыстардың орналасуы 2. Телемеханиканың бақылау пункттерінің және электрхимиялық қорғау объектілерінің құрылысы 3. Топырақ пен топырақтың құрылымы мен құрамы, топырақты шайылудан қорғау тәсілдері, жылжымалы топырақты бекіту, трасса бойындағы судың ағуын болдырмау, құбырдың қорғау аймағында жыралар мен шұңқырлардың өсуі 4. Аумақтарды санитарлық күтіп- ұстауға қойылатын талаптар</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>

Дағды 2:
Құбыр трассасындағы
қосалқы жұмыстар

Машықтар:

3-разряд:

1. Белгілерді, жазуларды, плакаттарды, тақтайшаларды, бұғаттау және сигнал беретін құрылғыларды орнату
2. Құбырлардың желілік бөлігінде конструктивтік элементтердің лак- бояу жұмыстарын орындау
3. Ағаш-бұта өсімдіктерінен, бөгде заттардан тазарту үшін желілік бекіту арматурасының учаскелерін анықтау, шөпті шабу
4. Жұмыстар орындалғаннан кейін аумақ пен үй-жайларды ретке келтіру
5. Берілген жолақта шурф қазу, талдарды қырку және шөпті шабу, жаға бекімелерін, бұта торларын, тас үйіндерді түзету
6. Өзіне бекітілген көлікке қызмет көрсету және оның сақталуына жауаптылық

4-разряд:

3-разряд машықтарына қосымша:

1. Өрме клеткаларын, тас сызбаларын, одерновкаларды және т. б. жасай отырып, жыраларды, жағалауларды нығайту бойынша жұмыстарды орындау.
2. Құбырдың күзет аймағында бөгде заттарды жою, өскіндерді, бұталар мен ағаштарды кесу жөніндегі жұмыстарды орындау
3. Кран алаңдарының қоршауларын, құбыр ішілік құрылғыларды іске қосу және қабылдау алаңдарын, үрлеу және сору шамдарының тірек тумбаларын, құдықтарды, километрлік бағаналар айналасындағы көпірлерді, іргетастарды, бекітпе тіректерін жөндеуді орындау
4. Су өткізу құрылыстарын жөндеуді орындау
5. Құбырлардың авариялық қорының стеллаждарын қалпына келтіру бойынша жұмыстарды орындау
6. Трассадағы құрылғыларға, оның ішінде құдықтар мен блок-пост ғимараттарына ағымдық жөндеу жүргізу

		<p>Білімдер:</p> <p>3-разряд:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қорғау аймақтарына нормативтік- техникалық құжаттаманың талаптары 2. Байланыс және сигнал беру құралдарын пайдалану тәртібі 3. Қаріптер нысанына және құбырлардың трассаларын, бөгде ұйымдардың коммуникацияларымен қиылысуларды, табиғи және жасанды кедергілерді, репер белгілерін, ескерту жазбаларын, плакаттарды, тақтайшаларды, блоктау және сигнал беру құрылғыларын белгілеу белгілерінің түстік рұқсатына қойылатын талаптар 4. Құбыр жолдары трассасын белгілеу белгілерін, бөгде ұйымдардың коммуникацияларымен қиылысуларды, табиғи және жасанды кедергілерді, қоршауларды, ескерту белгілерін, плакаттарды, жазуларды орнату орындары 5. Жазуларды, оның ішінде трафареттерді пайдалана отырып бояу және жағу ережесі 6. Тазалауға арналған ерітінділердің құрамы және бояу кезінде қолданылатын құралдарды, жаққыштарды жуу және тазалау тәсілдері 7. Слесарлық іс негіздері 8. Магистральдық құбыр объектілерін жоспарлы тексерулердің құрамы, тәртібі және орындалу мерзімділігі <p>4-разряд:</p> <p>3-разряд білімдеріне қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жағалық бекіністерді, өрме клеткаларын, тас сызбаларын, одерновкаларды және т. б. құру тәсілдері. 2. Жер жұмыстарын орындау тәртібі 3. Құбыр трассасын ағаш-бұта өсімдіктерінен тазарту тәсілдері 4. Уақытша құрылыстарды, стеллаждарды орналастыру тәсілдері 5. Өзендер мен құдықтардың көп жіпті өткелдерінде ауыстырып қосу схемасы 6. Слесарлық іс
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Құбыр объектілерін ұстау	Дағды 1: Мұнай және мұнай өнімдері құбырлары объектілерінің техникалық жай-күйін техникалық жарамды күйде қарау, бақылау жүргізу және қолдау	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құдықтарды тексеру 2. Құбырлардың магистральдық бөлігінің өуе өткелдерін қарау 3. Құбыр және сақтандырғыш арматураны тексеру <p>4-разряд:</p> <p>3-разряд машықтарына қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырдың және трассаның жабдық жұмысының жай-күйінің нормалары мен ережелерінен ауытқуларды анықтау 2. Құбырлардың, материалдар мен құралдардың авариялық қорының жағдайын бағалау 3. Бөгде ұйымдардың көп жіпті құбыр учаскесінің күзет аймағында жұмыс жүргізуді бағалауы 4. Сыртқы белгілері бойынша мұнай мен мұнай өнімдерінің ағып кету орындарын анықтау

		<p>Білімдер:</p> <p>3-разряд:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау-өлшеу аспаптарының құрылысы мен мақсаты 2. Өз учаскесіндегі крандар мен ысырмалардың конструкциясы және оларға қызмет көрсету 3. Магистральдық құбырлар мен оның құрылыстарының мақсаты 4. Мұнай, мұнай өнімдері мен газдың физикалық және химиялық қасиеттері 5. Бекіту арматурасын ашу және жабу және оның герметикалығын тексеру кезіндегі операциялардың кезектілігі 6. Құбыр арматурасының түрлері, мақсаты, құрылысы, пайдалану ережелері, техникалық, конструктивтік ерекшеліктері мен сипаттамалары 7. Құбырлар учаскелерінің конструктивтік және технологиялық сипаттамалары 8. Магистральдық құбыр объектілерін жоспарлы тексерулердің құрамы, тәртібі және орындалу мерзімділігі <p>4-разряд:</p> <p>3-разряд білімдеріне қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбыр арматурасының, құбырдың желілік бөлігінің жабдықтарының түрлері, мақсаты, құрылысы, пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу ережесі, техникалық, конструктивтік ерекшеліктері мен сипаттамалары 2. Қорғау аймақтарына нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары 3. Құбыр арматурасының герметикалығының белгілері 4. Күзет аймағында ақаулар, ауытқулар, бұзушылықтар, шайылулар, зақымданулар анықталған жағдайдағы іс-қимыл тәртібі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Аспаптардың көрсеткіштерін есепке алу	<p>Машықтар:</p> <p>3,4 разрядтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аспаптардың көрсеткіштерін алу 2. Тиісті журналдарда жазба жүргізу, деректерді беру, ауысымды қабылдау-тапсыру бойынша жұмыстарды орындау 3. Өз құзыреті шегінде есепке алу құралдарын пайдалану 4. Байланыс және сигнал беру құралдарын пайдалану <p>Білімдер:</p> <p>3,4 разрядтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық мұнай құбырында орнатылған аспаптардың сипаттамалары 2. Құжаттарды ресімдеу, ауысымды қабылдау-тапсыру тәртібі 3. Байланыс құралдарын пайдалану ережесі 4. Өндірістік сигнал берудің жұмыс принципі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Зейінділік Орындаушылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР СТ 3362-2019 «Магистральдық мұнай құбырлары. Техникалық пайдалану»; 2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 354 бұйрығымен бекітілген магистральдық құбырларды пайдалану кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары; 3. ҚР СТ 2079-2010 «Магистральдық мұнай құбырлары. Газ қауіпті жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді ұйымдастыру»; 4. ҚР СТ 2080-2022 «Магистральдық мұнай құбырлары. Өрт қауіпсіздігі»; 5. ҚР СТ 2081-2011 «Магистральдық мұнай құбырлары. Пайдалану кезіндегі қауіпсіздік талаптары».	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Желілік құбыр жүргізуші

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

24. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі

Орындаушы:

Арапова Эльмира Ермековна, +7 (717) 278 69 70, e.arapova@energo.gov.kz

25. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі

Жоба жетекшісі:

Арапова Эльмира Ермековна

E-mail: e.arapova@energo.gov.kz

Телефон нөмірі: +7 (717) 278 69 70

Орындаушылар:

Кенжалиев Асылхан Айтбайұлы, +7 (717) 255 52 45, kenzhaliev-a@kaztransoi.kz

26. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: №8 , 22.11.2024 г.

27. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 25.11.2024 г.

28. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 17.12.2024 г.

29. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2024 г.

30. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2027 г.